

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Број 19.

Земунски Гласник излази Пелељом у јутру. Цена му је годишња 5 фориенти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стане лист овај дукат песарски с поштарином. За Босну, Хрцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Предлату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валовић у Београду. Предбројници из Босне, Хрцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилаетске печатње у Сарајеву. Без новца никакве се не уважавају наручбине.

ПОДИЖИМО ДРУШТВА УМЕРЕНОСТИ.

Од Дра Милоша Радојчића.
(Наставак)

Сваки зна, да нам је рана и пиће за одржање здравља и живота нашег нужна. Од ране тело наше и све његове части снагу и моћ добијају и развијају се, а пиће је, да нам жеђ гаси. Наш телесни састав има три четвртине течни части, али човек у течају свога живота дисањем, и испаравањем, као знојем, губи много од тих течних частица своје крви и тела. Овај губитак проузрокује жеђ, ког ми пићем гасимо, и глад коју раном ситимо. Само једино раном немогу се накнадити све оне течне части, које су дисањем, и испаравањем и др. изгубљене.

За пиће је најздравија вода. Она је за гашење жеђи најдеснија, за одржање здравља и живота нашег преко нужна. „А шта ћемо са вином, та и њега је бог створио, да га пијемо? зар и сам цар Давид не вели да вино срце човечије весели?“ Камо те среће, да само весели, и да код весеља остане код нас! Али својада и невоље, што код нас весеља, овог лепог расположења душе и срца, нема без да се не опија. Ако свеца свога слави на дому и позове своје пријатеље на весеље, нема ту трезвености, па да госте служи радосно, по лепоме наших старих обичају, него се газда први опије, и на госте наваљује док се и они неизопијају, па отуд дође и до свађе и кавге и свакојаким безделија. Ако је дошо у варош на пазар, ајде у крчму, док до последње паре не попије; ту дође често и до крви, ту се једе и пије без мере, што не попије, то се прокарта. Једи то весеље? Због неумерена весеља т. ј. пијанства од дана на дан смо сиромашнији у место да смо имућнији, што нас све који дан све мање има и

губимо се по свуда, у место да смо бројем напреднији, што је нараштај наш све кржљавији и слабији у место да је здравији и снажнији. Ту престаје весеље, него јад и невоље настају.

Вино, ракија и друга ватрена пића никад човеку у здравом његовом стању нису од преке потребе била, нити ће бити, јер она какву рану телу нашем не дају. Али зато нећемо рећи, да умерено употребљавање шпиритозни пића треба сасвим одбацити. Тежаку покрај теретне радње и слабе и мршаве ране, старцима који осећају нужду, да им се крв разгреје, на влажном и магловитоме времену, умерено пиће вина и ракије прија. Па кад се пријатељи ради весеља састану, нека им је богом просто, умерено вина пити се. Али ово употребљавање не сме бити свакидашње, јер онда прелази у страст. „Вино је дар божији, али само светковни.“

Ми велимо да је здравље највеће благо овога света, али кад смо већ здравље наше пореметили, онда се тога сећамо. Разумно весеље прави је зачип и онако тужног живота нашег, али па жалост, код нас већ и нема весеља без пијанке. Купај се чашом, па до дна изразиљуј; многа љета, док се мозак не заврти, па онда збогом памети! Ко више вина у себе гута, већи је јунак на гласу.

Али је сваки највећи непријатељ свога здравља и живота, непријатељ своје породице, и своје части и поштења, који грапицу умерености прекорачи, па неумерено ватрена пића пије, да у ову пијану страст пијанства падне.

Но дај да видимо и посљедице овог неумереног пића. Уверавам свакога, да је онај који неумерено ватрена пића пије, крв своју отровао. Прекомерно распаљивање крви, да се и мозак заврти, и човек безвесе-

стан лежи, да незна о себи ништа, и затим малаксање целог тела, као да је испребијан, знаци су, да је крв винским духом отрована. Само још срећа, што алкохол изветри и изгуби се дисањем, другчије би оваки несретник одма скончати морао. Али пије један случај, где се пијанац у безвестном стању више никада ни пробудио није. „Ко много пије, сам се у главу бије!“ Свакој пијаници већ је и сама природа печат овог порока на чело ударила и жигосала га. Његов мамуран и намргођен поглед пада сваком у очи. Познато је, да пијаница, што год више пије, то мање једе, јер му је желудац тако ослабио, да јела не може да сварива. Одкуд ће онда снагу да добије? Дај на ново ударај на вино и ракију. Сад почне неснавање и дрктање, да се руке опружити немогу, да не дркћу; цело тело малакше, главобоља га мори. Од дана на дан бекријајући снага и телесна и душевна све већма малаксава, памет ослаби, памтења нестане, разума ни од лека. Страст све већма овлађује, већ вино и ракија лака не помажу, него ударај у првенац, препечену ракију, шпирт, рум. Оваке грешнике сад напрасно знаци лудила нападне. Он пред собом види разну животињу: змију, мачке, лавове, које му се чини, да на њега наваљују, чује ларму и луп у у глави непрестано. Немир га обузме велики, све пипа око себе лево, десно; дође му наједаред да све око себе руши, и спонадне га неко беснило. Ако му у овако жалосном стању смрт конач живота не учини, он падне у водену болест, костобољу, црна му цигерица трупе, бубрешци се запале, грозничаво стање сад траје једнако, мозак одмекна као питије, памет се већ сатим саранила, док најпосле или крвни удар, или друге тешке болештине овако жалосном животу крај не учине.

(Наставиће се.)

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. Ономадашња скупштина нашег варошког заступништва по томе је била значајна, што су дошла начелна питања у претрес, и што су они надгласали противну странку са два гласа, који претпостављају удобност начелима. Оних је било седамнаест, ових пак деветнаест, свега тридесетипест гласова, међу којима и глас градоначелков и четири магистратска званичника. Значајна беше ова седница и стога, што је једном опредељен начин и компетенција магистрата при избору комунитетских чиновника. Општина је друкчије а магистрат друкчије досад схваћао и упражњавао општински закон, а другчије га пак тумачи земаљска власт. Општинари имајући у виду негдашња автономна права комунитета, хтедоше што више могу своју компетенцију разширити, и довести је у свезу са историчним правом комунитетским. Магистрат пак, у своме двостручном положају као државно надлежатељство и општинека власт, често је друго гледиште заузимао. Зато је при кандидацији чиновника он за себе предложио три кандидата за упражњена звања, кад се није слагао са кандидацијом варошког заступништва, те је било случајева, да је био магистратски кандидат постављен за чиновника, а не један од оних, које је општина предложила. Овакав поступак учини, да је право општине на кандидирање званичника постало илузорним. С тога заступништво не хтеде ни бирати кандидате за упражњено место магистратског саветника док војено министарство не разјасни дотичне параграфе општ. закона, већ је молила ако би закон автономно право општине ограничавао, да се исти преиначи. Генерал-команда узела је на себе то разјашњење. Управо ту није било ни од потребе, много разјашњавати, почем четврта глава општинског закона јасно говори, да кандидацију варошких чиновника предузима магистрат заједнички са општинским заступништвом, при чему градоначелник или његовог заступника има право на гласање. Што је општина ипак ступила к избору усљед интерпретације не јасног опредељења пете главе истог закона, по коме би сви чланови магистрата имали право гласања, чини нам се, да није коректан поступак био. Најпре је тражила од највише власти, од војеног

министарства, разјашњење у тој ствари, а после није тумачење ни земаљске власти уважила, која њу упућује на јасну четврту главу оп. закона, него се поведоше интерпретацијом, коју чинише поједине особе у самој седници. Не јасна опредељења пете главе била су за њих од веће вредности, него она јасна у четвртој глави и то све због удобности назначеног избора.

Славна генерал-команда је предмет тај само од чести решила упутством на општински закон. Кардинално питање остало је не решено, почем речени закон о томе ништа не спомиње, да ли се кандидација општине уважити мора или не. Мајоритету општинара поглавито је било за тим стало, да дознаје, да ли могу само општински кандидати наименовани бити, или се може који и без да је у општинској кандидацији поставити у службу. И таквих је случајева било. Мило нам је, што ће се и то главно питање морати решити усљед репрезентације на војено министарство.

Овај општински састанак беше и по томе знаменит, што је осамнаест њих општинара предало писмену интерпелацију г. градоначелнику поводом тим, што је један од општинских заступника по налогу нижег полицајног чиновника био под затвор стављен И свечан један акт одликовао је ову седницу. Господин бригадир предао је својом руком г. Цехмајстеру декорацију, с којом је овај одликован од Њ. В. пресветлога Цара нашег. У опширном извештају о том општинском састанку помињемо све те појединости по реду, како су текле.

(Општинско веће.) У Угорак 5 Марта беше скупштина варошког заступништва нашег. Г. Градоначелник отворио је седницу у 9 сахата. Општинара било је 31 заједно са три варошка заступника. Од стране магистрата били су комунитетски управељ г. Карл, који је протокол водио, ком. адјункт г. Орел, сенатори г. Петровић и г. Став. Доције дошао је у седницу и градоначелников заступник г. капетан-аудитор Шрајбер. Већање трајало је пре и после подне.

Отварајући седницу јавља г. Градоначелник, да ће у 10 сахата доћи г. Генерал да придене овдашњем главном агенту паробродског друштва г. Цехмајстеру декорацију, те препоручује општинарима, да се пожуре са већањем. После тога саопшти г. Градоначелник, да је Генерал-команда вратила закључак општине, којим се ова изјаснила, да пре нег' што ће бирати кандидате за упражњено место магистратског саветника, жели од војеног министарства добити изјасњења односних места у општинском закону, која јој се чине да су нејасна, а кад би иста ограничавала општинску автомију, да се измене. Генерал-команда упуту магистрат на четврту главу оп. з., која прописује, да магистрат заједно са општи-

ским заступништвом бира кандидате. Ово је све опширно разложено у допису Генерал-команде, који се прочита сав, и који позива општинаре да бирају, што је чинио и г. Градоначелник. Но пре него што је узет предмет тај у претрес, устане општинар г. Ивић и рече, да има у име од осамнаест њих општинара г. Градоначелника писмену интерпелацију. По том прочита г. Карл подвешену интерпелацију, која је у изводу овог садржаја:

„У призрењу да је у дужности варошког заступништва, да у интересу становника пази на све, што на то служи, да се одржи мир и поредак, и што обезбеди сигурност варошких становника;

у призрењу, да највећа мир и поредак порушава и личну сигурност вређа, кад општински заступници против закона службено посрествују, којима је поверено да чувају мир и поредак;

у призрењу, да је пресветли наш Владар сад скоро за Војску гравицу реформе најмилостивије олобрио, по којима цивилне особе тек усљед судског решења могу бити под затвор стављене, и што је поступање против ове царске наредбе по себи не законито дело: то потисани општинари поводом, што је наш суграђанин Живко Васиљевић по налогу једног позитивног чиновника од варошких пандура и дозваних војника овдашњег гарнизона у затвор одведен био; и што је том приликом без нужде војничка асистенција дозвана, као што чујемо, дозвана од једног г. потпоручака 28. стрељачког батаљона, који ту службу вршити није имао: питају г. Градоначелника:

да ли је тај господин полицајни чиновник због тога поступка и његовог понашања у опште стављен пред суд;

да ли треба истога због тога одлучити од службе;

да ли је саопштен тај случај батаљонској стрељачкој команди на ту цел, да се у будуће, ради избегавања колизије између особа војеног и грађанског реда, војничка асистенција само у законом прописаним случајевима даје, и да се против реченог официра по закону поступа.

Кад је ова интерпелација прочитана рече г. Градоначелник, да Генерал-команда има јурисдикцију над чиновницима, којој ће се ствар поднети, како буде судска испрага свршена. Решење земаљске власти саопштиће се у своје време.

После интерпелације дошао је опет на ред предмет о избору, но морао се одложити због доласка генераловог и г. Цехмајстера, с којим дођоше и више паробродских чиновника, да буду сведоци одликовања свга старешине. Господин Генерал пре него што је златни крст на при одликованог придено, изговорио му је кратко слово. Он му рече, да га је Њ. В. пресветли наш цар због његових заслуга по трговину овим знаком одликовао, а њему, г. генералу, је мило, што му баш он тај знак највише царске милости предати може, јер га позлаје не само као ваљаног чиновника, који уме интерес свога друштва на човечан начин довести у свезу са интересом трговине и публике, него га позлаје и као доброд партиоту. Опрекувши се општинарима захвали овима, што су се скупили да присуствују свечаном том акту, и препоручио им је слогу у раду за општину. „Јер тешко, вели, оној општини, оној држави, где нема слоге међу грађанима.“ Г. Генерал закључио је своју, течно и усхићено говорену беседу са „живио пресветли наш цар!“ Општинари одазваше се усхићени трипута усклику генераловом, који се, пошто је саслушао захвалне

речи г. Цехмајстера, удала са својом пратњом, што чинише и остала страна господа, па се по том већање продужи.

Најпре устане општинар г. Најић. У ватреном говору позове општинаре на избор, првма он жели, да најпре и говорници противне странке своје основе разлажу, јер тог сам мислења, ма какав лични раздор да нас ван ове куће раздваја, у том смо сви сложни, да благостање ове вароши подижемо.“ Из опортунитета препоручује, да се бира, и тиме да се чини високој влади по вољи, која нам је за кратко време толике милости чинила: дала нам је пустару, двадесет и толико хиљада форинти на подизање школског здања, и пр. Каг погледамо наше стање, видимо да ћемо још много којешта морати молити од високе владе; положај је Земунна сасвим лош (?), за у Францгал нема добра пута, као што га нема ни на гробље.“ и пр.

Општ. г. Ж. Василијевић одговори: што се тиче пустаре, то је нека само повраћена у имовину општине, дакле тиме општини није учињена милост, као што није ни са подизањем школског здања, јер оно је државно, а у дужности је држави, да се стара за школу. Ми не живимо у деспотској држави, где право зависи од милости...

Општ. г. С. Андрејевић примети на то: кад се није чинило милост са пустаром, па што је општина онда послала депутацију пресветлом престолу, да ју измоли од царске милости? Царском милости добили смо пустару; хојзи имамо захвални бити. (Свршиће се.)

— Са свију страна чују се жалбе због садашњег пловног реда путничких лађа на Дунаву. Највише се туже Земунци, што наша варош нема непосредну свезу са Пештом. Местним паробродом до Новог Сада, и тамо тек прећи на пештанску лађу не згодно је по нас. Та Земун је по себи знатна штација, а при том је главна ескела због Београда, Панчева и дољних савских штација, што би требало да се узме у обзир. И Тителчане и Бечкеречане јако смета нови тај пловни ред. Ономад чекаше више њих путника у Тителу пештанско-оршовачку лађу, с којом хтедоше једни у Земун и Београд, други у Влашку. Али се та лађа не сврати у Тител, нити ту има местнога пароброда, који би путнике до Сланкамена одвезао и други довезо. Пасажери за Тител морадоше до Земунна путовати, а одавде са сегединском лађом натраг у Тител. Неколико путника довезо је пропелер „Архимед“ из Титела у Земун. Од Понедељника пловиће сваки дан само не Средом и Петком местни брод између Земунна и Новог Сада. У поноћи полази свагда од Земунна. Петком полази такође у поноћи одавде оршовачка лађа.

м. и. У кафани, при угодном разговору, позове г. Коста Поповић долеименовану господу, да у корист од глади страдајуће браће Личана мали дар принесу. Лепоме позиву

они се с места одзову, знајући да за гладујуће најмањи дар већу — вредност има, него и најлепша здравица при вечери. Ево јаван рачун о тим прилозима, који су већ одправљени Личанима преко уредништва „Новог Позора.“

Госп. Мајор Пет. Јавановић	Ф.	5.—
” Игњат Василијевић	”	5.—
” Павсанија Димитријаде	”	5.—
” Стева Вукомановић	”	5.—
” Капетан Грковић	”	3.—
” Константин пл. Спирта	”	3.—
” Борђе пл. Спирта	”	2.—
” А. Д. Јовановић	”	2.—
” Мате Ивић	”	2.—
” Коста Поповић	”	2.—
” Вацлав Хорејшек	”	2.—
” Петке и Херцл	”	2.—
” Фрања Волф	”	2.—
” Мате Кеглић	”	2.—
” Димитрије Биало	”	2.—
” Борђе Солар	”	1.—
” И. К. Сопрон	”	1.—
” Марија Каспаридес	”	1.—
” Фрања Ферко	”	1.—
” А. Вајрихтер	”	1.—
” Богојевић	”	1.—
” Павле Шомођи	”	1.—
” Један поручик	”	1.—
” Мијат Стојановић	”	1.—
” Алекса Марковић	”	1.—
” Маркус Флајшер	”	— 50

Ф. 54.50

Од г. Светозар Л. Јовановић 1 дук.

— Из Београда јављају нам: Из поузданог извора чујем, да ће принц Наполеон на своме путу преко Беча у Цариград и српску престолницу посетити и да ће се ту два дана бавити. Он ће као гост светлога кнеза нашег седети у великом конаку, и за то време становаће његова светлост у маломе конаку. Управа двора већ је добила налог, да нужне припреме предузме. — Господин Цукић води важне преговоре са царском владом у Бечу; изглед је, да ће отуд лепих успеха по Србију бити. Не само што се надамо поштанског уговора са царевином, него и консулската јурисдикција да ће престати у Србији над аустријским поданицима. — Аустријски главни консул г. Ленк, који је хтео још прошле недеље да одлази, и био се опростио, добио је налог, да остане још двадесет дана у Београду.

— Хрватска регниколорна депутација полази до који дан у Пешту, да уговара с угарском депутацијом. Унионисте се надају, да ће депутације до ускрса свршити посао на задовољство мађарске политике.

— Из Вировитице у Славонији јављају да је управитељ телеграфа по имену Јосиф Брудер са више стотина фор. умакао.

— Укупни приход земаља угарске круне износи 101 мил. форинти. 56 мил. иду у државну касу за заједничке потребе. 13—15 м. треба се за grunt. облигације угарско-земаљске, остатак од 30 мил. потрошиће министарства правде, просвете, полиције и пр. Башка иде за грађење гвоздених путова и регулисање река тридесетчетири милиона фор. — Из Пеште се чује, да је Мадараши издао проглас, којим се позива народ, особито демократични клубови, читаонице, бележници и учитељи, да суделују код петиције у што већем броју, која ће се послати, да се устав по законима 1848. г. обнови.

— У Букурешту умало што не беше сенат распуштен. Братијано је предложио кнезу, да се уздржи, док непређе питање о грађењу жељезнице и о реорганизацији војске. За грађење жељезнице има две понуде. Прва је Офенхајмова, друга од стране Пруске, и за ту се кнез веома заузео. Али како пруски подузимачи од своје стране не дају никакве гаранције за извршење, а од Романије велику ишту, то ће тешко шта бити. Па најпосле, ако се у томе сенат баш и сложи са жељом кнежевом, опет ће бити распуштен, кад дође до закона о реорганизацији највишег касационог суда, кога ће сенат одбацити. По најновијим пак гласовима из Букурешта прошао је некако у сенату пројект пруских подузимача за гвоздени пут, али услови су тако теретни за народ, да је сада њиме велико огорчење и узрујаност овладала. Док се пак почне јавна дебата о концесијама наићиће влада на такав отпор, због којег ће морати сенат распустити, или ће министарство отступити.

— Немири у Тулузи беху велики, много већи, него што их неке новине француске претставиле. Мноштво се народа искупило и поћу између 10—1 сахата све га је више било. Носили су црвен барјак и викали су: „Живела револуција!“ „Доле с царством!“ и певали су републиканску песму „марсељез.“ Гомила је полупала све фењере, у којима је гас горео, упала у главну полицију, и разорила све што је имала. За тим оде дому војеног управитеља и полуна му све прозоре,

шта више додаје се, да су и бомбе у тај дом бацаше. Дом варошког управитеља био је тако исто опустошен. Око пола 1. с. дође војска и растера гомилу са јавнога места. Дареки главни старатељ рањен је каменом. Један је војник погинуо. У Туру, у Орлеану и по другим окружним варошима влада такође велика узрујаност колико услед новог закона за умножење војске, толико услед неспособног притиска, што од војенога деспотизма долази.

— Из Флоренца јављају, да је краљ подписао наименовање маркиза Пепола за италијанског посланика у Бечу.

— Из Петрограда јављају, да ће царица због здравља провести лето у Москви. За гл. је губернатора на место грофа Баранова у западним крајевима постављен генералдијутант Потапов, хетман донски козака.

— По гласовима из Рунгчука на место Митхат-паше постављен је за губернатора у Бугарској Сабри-паша. Ферик-ефенди постављен је за саветника великог везирства на место Махмуд-пашино, који је постављен за управитеља марине. Цамилбеј наименован је за дворског маршала.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Беч, 9. Марта. (Телегр.) Банатска шеница у Буру 88-фунт. 6.90 до 6.95, моришка такође у Буру, 88,89 6.80. Маџарска зоб, транзитом, 44-фунт. 1.98, 49-фунт. 2.20. Промет у шеници 20.000 мерава.

Пешта, 9. Марта. (Телегр.) Странске вести чинише, да цене рани падају. Ни мливарн ни износачи не купују, зато са свим слаба радња, поглавито са домаћом робом Српско жито, добра роба, 5 80, за Мај 5.85—90; зоб 1.70; јечам, 70 фунти, 2 50—55. Кукуруз нуде, но нема узимаоца: за Мај-Јуни 3 15.

Сисак, 9. Марта. (Телегр.) Због трстанских и других извештаја слаба радња. Кукуруз 3.20—25; жито, 85 фунти, 6.10; јечам, 70 фунти, 2 60; зоб 1 70—80. Стање воде добро је.

Трст, 9. Марта. (Телегр.) У Енглеској и Француској цене знатно падају. Радње су и тамо сталне, неће да купују. Овде жито, 114/6 фунти, 9 20—25; јечам, 100 фунти, 4 70—75; зоб 2 90 до 3 форинте; кукуруз, 116 фунти, 5 50 стар.

М. Земун, 9. Марта. Цене рани ударају знатно натраг услед извештаја са горњих пијаца. Нема купаца наполицу по 5 форинти, коју имаоци ниту. Зоб по 2.10, врхом, јечам 3 фор. но нема узимаоца по

тој цени, и само је номинална. Кукуруз 6.40. Прилична беху довози ове недеље.

У Панчеву било је бољих довоза него у прошлој седмици. Цене се држе. Чисто жито 5.20—25, наполица 3.50, јечам 1.80, зоб 1.60.

Београд, 9. Марта. (о. д.) Ове недеље живо се радило са раном. Овдашњи и са стране трговци доста су узели робу на спекулацију, било је изданих довоза. Цена је житу 125, јечму 66—68, зоби 64—65, кукурузу 72 гроша ^оока. За Пешту товари се два шлепа маџарског друштва.

Од продукта пролазе добро коже саланске. Цена је маторим овчијим 24—28, саланским 28—30, козијим 28—29, јагњећим 16, јарећим, 20 гр. пар. Непраној вуни 8—8½, гр. масти 7, лоју 8—8½, воску 27 гр. ока. Вину црном 40—60, белом 60—70 гр. аков.

Зверке: куне 145, мачке 24—25, јававци 22—24, творови 66 гр. 110 комада вечевих кожа, на лађу постављено, 36 фор.

О новчаној радњи ове недеље имам да јавим, да због паглог падања курса сви или продају или асигуравају дукате. Дисконт меница исти је као и пре, тако и дукати за цванцике. За рубље пак стане дукат 60 гр. 20 пара, за банкноте 5 фор. 46 новч. Турска лира мења се по 116 гроша.

Пре три дана отпловио је „Делиград са 11.000 центи жита, данас пак пароброд „кереш“ (маџарског друштва) са шлепом Ngo, 4, натовареним са 5350 центи шенице. Довожено је за г. Флеша две лађе соли.

Нови пловни ред путничких лађа дунавскога друштва, који је пре неки дан издат за пештанске лађе, није нашој београдској публици по вољи. Као што чујемо, обратиће се неколико овдашњих трговаца на дирекцију у Бечу, и заштеваће, да се преиначи.

Смедерево, 7. Марта. (о. д.) Немам вам особито шта ове недеље одавде јавити. Магазе су изпражњене а због хрђавог времена слаби и довози. Цене су мало попустиле; жито плаћају овде по 120—127, у Пожаревцу по 112—114, у Градишту по 120—122 гр. ^оока. Шлепови товари се на смедеревачкој екели 3, на дубровачкој 4, на клисевичкој 1, на костулачкој 2, а код Градишта један шлеп. Скупа кирија са места по внурности, где и г. Деспинић

сила робе има, повод је, што овај покуша срећу, са простим лађама Моравом до Буприје продрети, и оданде своју рану извлачити. Јавићу вам с каквим резултатом.

У Пожаревцу пре три дана два су робијаша, осуђена на више годишњу робију, пробали апс и ослободили се. Не беху зликовци тиме задовољни, што су слободу достигнули и курталисалисе синцира и хапса, него пробише оне исте ноћи три дуђана. У двома не беху им ствари по вољи, по у трећем, у трговини г. Томе С. однесоше еснапа и новаца у вредности 200 дуката.

Шабаци, 5. Марта. (о. д.) Кад је сељаку добро, онда и трговац има узрока хвалити се. То се у великом степену види код нас, где свака струка радње добро пролази, јер је сељак при новцу. У сељака још има доста ране, премда су од неколико дана довози слаби с тога, што је време не пријатно. Прошле недеље није се ништа куповало на спекулацију, а комисионски само нешто мало зоби и јечма. Промет у рани за недељу дана могао је од прилике 100.000 ока разне робе изнети, а у овдашњим магацима има више од по милиона ока. За Пешту товари се два шлепа, а за Сисак једна растовача. Цена је житу 105—115, јечму 64—65, зоби 62—63, кукурузу 70—75 гр. 100 ока. — Од дужег времена догодише се код нас врло честе похаре у дуђанима, без да се ушло лоповима у траг. Пре десетак дана случајно се пронађе јатак. Момак еврејског неког трговца, који је сад на путу по немачкој, види пред зором где гори свећа у дуђану комшије Србина. Да види што се ту ради у необично доба, уђе у дуђан, где је комшија спремио еснап. Ту сад види момак међу еснапом и неку робу, која беше пре неког времена украђена из дуђана свога газде. Момак се учини невешт, но тек што је свануло, оде власти, те јави, што је видио. Власт предузме строгу визитацију у дуђану, па нађе ту сила покрађене робе и друге ствари, од којих су неке још пре десет година нестале. Похватали допови и господар трговац-јатак налазе се сад на сигурном месту.

Т. Северин, 5. Марта. (о. д.) Сад имају и румунске кнежевине сопствене своје новце, и то сребрне и од бакра. Ономад уђоше овде први пут у течај. Сребрни новци су у вредности једног франка и по франка, и зову их „ле“ и „по ле“.

Једно ле вреди 100 бањи, који су од бакра, у комадима од 10, 5 и једног бања. На монетима види се с једне стране грб румунски с надписом „Румунија,“ с друге стране назначена је вредност новца.

Нечувена је количина ране, која се од јесенас износи из Влашке и Молдавије. Хиљадама се броје лађе, којим се робе носе. Ипак је то све мало, и потреба у транспортним сре-

ствима велика је. Пролетос више је простих лађи и пропелера у Аустроји највише за Влашку. Лађари јако се обогате. До Брајла плаћају кирију 18 – 22 цванџика од кило (11 вагана). Од неколико дана понустише мало цене ране. Сад се плаћа жито по 8 дуката, кукуруз по 5 дуката кило.

При свем том, што је извоз нечувен велики ипак има још свуда

много ране. Сила новаца што долази са стране за робу оживљава сву трговину. За чудо је велики напредак по свима местима крај Дунава. Кад сам свуда ја пре 15 година прошао, онда су се нека места састојала из самих колеба, а сад су ту палате и хотели као и у Пешти и Бечу. Турн-Северин, Турн-Могорело, Бурђево сад су вароши, где цвета трговина и благостање.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	4.	5.	6.	7.	8.	9.
М а р т а						
Дукат песарски	5 54 ¹ / ₁₀	5 54	5 52 ¹ / ₁₀	5 49	5 47	5 45
Сребро	114 50	114 50	114 —	113 50	113 —	112 75
5 ⁰ / ₀ металца	57 60	57 40	57 30	57 —	57 —	57 —
Ова с кам мај — новем	58 60	58 50	58 70	58 50	58 85	58 75
5 ⁰ / ₀ народни зајим	65 10	64 90	64 90	65 —	65 —	64 85
Акције народне банке	712 —	712 —	710 —	710 —	710 —	711 —
„ кред. завода	189 10	190 50	189 80	189 80	189 80	190 40
Лозови 1860. године	81 90	83 20	83 10	82 80	82 80	82 90
Лондон	116 40	116 75	116 10	115 80	115 50	115 40

Пловидба местне лађе до 20. Марта.

Из Земуна у Београд, у 7 сахата у јутру
Из Београда у Земун, у 7 и по сахата у јутру
Из Земуна у Београд и Панчево, у 8 сахата у јутру и у 12 и по сахата по подне
Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 2 и по сахата после подне.
Из Земуна у Београд, у 5 сахата после подне.
Из Београда у Земун, у 5 и по сахата после подне.

Пловидба пароброда на Дунаву, Сави и Тиси.

Од Земуна до Пеште: Сваки дан, осим Среде, у 12 сахата ноћи.
Од Земуна до Оршаве, Гаца, Цариграда: Четврток, по доласку пештанске лађе.
Од Земуна до Сиска: Четврток по доласку пештанске лађе.
Од Земуна до Сегедина: Недељом и Четврток у подне.

Одељење 2. бр. 507.

ОГЛАС.

Од стране ц. к. комунитетског магистрата Земунског даје се на знање:

Да је на зактевање ц. к. суда варадинске регименте као специјалног суда, дана 28. Марта 1868 п. р. у 2 сата после подне наређено рочиште ради лицитације куће под број. 566 у вароши, с тим додатком, да ће се ова кућа на истој лицитацији и испод процене вредности од 3000 форинти продати.

Они који желе ту кућу купити, нека дође у опредељени дан и час у овдашњу судску канцеларију, где се сваки дан могу у обичним канцеларијским часовима услови и извод из таније дознати.

У Земуну, 12. Фебр. 1868 п. р.

Шрајбер,
капетан-аудитор.

Бах,

мајор-градоначелник.

Abth. 2. Nr. 619.

ОГЛАС.

Од стране магистрата ц. кр. вој. комунитета Земуна даје се на знање:

На потраживање војенога граничарског адвоката г. Фр. Коске за госпођу Хермину Шимунића против Франца Колхубера senior ринсто 6300 фор. а. вр. и на 26 фор 43 н. а. вр. спуштенога трошка допушта

се ексективна продаја куће број 54 (гостионица код златнога лава), која је у 23.000 фор. а. вр. процењена. Прва продаја биће 30. Марта, друга 30. Априла, трећа 30. Маја 1868. г. по рим. и то увек у 3 сахата после подне. Уједно се обавешћује сваки, ако би на првој или другој продаји кућа испод процене на коме остала, или ако би премашила процену, да ће се на трећој дати и испод процене.

Ко би желео узети, нека се у речени дан и сахат у маг. дворани нађе.

Земун 19. Фебр. 1868.

Г. Г. ПРЕТПЛАТНИЦИМА

на „Индијске приповешке“ 1. књигу из спева „Махабарате“, јављам, да ће књига до 15. Марта бити наштампана, а надам се за недељу дана после тога, да ћу је сваком моћи послати.

Г. Г. скупљачи, ако би имали још кога уписника нека ми до тога дана пошљу, па и сваки, који би желео књигу имати, нека се дотле пријави.

У Земуну, 7. Марта 1868.

Сима Поповић.

Anzeige.

Bei den Gefertigten befindet sich die Niederlage von echtem Cementfalk aus Kuffstein in Tirol, und sie sind demnach in der Lage, jeden Auftrag und jedes Quantum sofort auszuführen.

Der Preis des Cementfalces

franko hier Schiff . . . fl. 1.65,

Belgrader Ufer . . . fl. 1.70.

Brüder N. Demetriades
in Semlin.

Krankenwärter gesucht.

Von Seite der Semliner Spitalsverwaltung wird ein Krankenwärter aufgenommen. Derselbe ertheilt auch Auskunft darüber, welche Pflichten und Bezüge mit dieser Stelle verbunden sind. An die Spitalsverwaltung haben sich demnach die Nestanten zu wenden.

Semlin, 15. März 1868.

ПОЗИВ.

Оне газде од куће, који су ради да се ослободе од примања официра у квартир; те се обвезују по налогу с. ц. к. магистрата од 3. Фебруара о. г. бр. 413 кроз три године плаћати годишњу таксу од једне форинте од једне собе, позивају се, да се најдуже до 25. Марта о. г. тога ради пријаве овдашњој полицији, јер се неће моћи поздније таква зактевања уважити.

У Земуну, 22. Фебруара 1868.

Велш,

Шпицај-адјункт.

моју тавницу неки штапски официр са свим прерушен, и немогах га познати. Он ми понуди: или да се примим те мисије, или да погинем. Од два зла бирао сам мање, и тако се примим овога посла.

— Добро, изиђите мало на поље.

Корона и Ескобедо опет остану сами.

— Но, шта мислиш? запита Корона.

— Мислим, да примим понуду, одговори Ескобедо.

— Како знаш, али ја перем руке од тога посла. Са издајцима не ћу да имам никаква посла, а мислим, да ти ни претседник неће одобрити поступак. Кверетаро мора свакако пасти, јер им помоћ неможе ниодкуда доћи, а нас има два пут више под зидинама. Зашто дакле да се после непријатељи републике поносе и хвале, да смо само помоћу издајства победили.

— Не марим; ја ћу радити по својој памети.

Те опоре речи јако увредише Корону. Он узне свој шешир, поздрави шефа и оде.

Ескобеда гледаше за њим мало замишљено, па онда одважно позове Голарда.

Голардо уђе.

— Заповедите, да се тај поручик стреља.

— Бенерале! викне овај зачуђено, ал' му Ескобедо општро пресеке реч, пре него је онај наставао.

— Он је побегао из под заставе, подпада под закон — умире дакле без свака процеса, још пре него што сунце седне. То вам налажем и за извршење стојите ви одговорни...

У вече 27. Марта на једноме брежуљку одјекнуше шест пушака.

Дим се диже.

Шест републиканских војника са официром својим враћаху се с брежуљка.

Царски поручик остао је мртав...

Маркец је ушао са својим војницима у Мексику, а с њиме и не описани страх у становнике. Сви су зебли од дивљег становника као од самога непријатеља. Дућани, прозори и врата од кућа на мах се затворише. Осташе улице пусте.

И у једноме двору беше така иста забуна. Страх је одвладао са свима укућанима. Момци летеше горе доле по басамацима. Све се спремао на врат на нос. У средњој дворани сеђаше једна бледа женска

у црнини. Баш је завршавала једно писмо.

Наједан пут уђе један царски официр у чину мајорском и позове је да иде к Маркецу на заповест његову.

Женска — а то је била Переца — и колико се скаменила на тај глас, одважно одговори, да то неће никада учинити и потегне револвер из чекмецета.

Мајор Ленорманд утиша је и каже јој, да он мора извршити маршалов налог, а међу тим јој зада своју поштenu реч, да ће је бранити од сваког насиља, нашто се Переца склони да иде.

Пре поласка још га један пут опомене, да не заборави на своје обећање.

Маркец је међу тим одсео у царскоме двору, и дао становницима на знање, да се цар одважио, до последњег часа круну бранити. Уједно заповеди да сваки од 18 до 40 године, а за пушку је, мора доћи под заставу у његове чете, а касу је напунио насилничким порезом од три милиона франака.

Ужасни призори наступише. Огладнели војници грабише и отимаше, где год што ухватише. Народ је морао ћутати, јер закона не беше. Маркецова самовоља беше закон.

Међу тим стиже и Ленорманд са Перецом и уведе је у собу Маркецу.

Он је лепо прими и понуди, да седне, а за тим јој изјави, да за два дана полази у Пуеблу, и да га она мора на томе путу пратити.

Переца га одважно одбије и кад је већ дошло до густа, заповеди Ленорманду, да је затвори у његову собу.

Переца беше у очајању и викала је за помоћ.

Ленорманд се сети обећања и не хтеде послушати маршала. Маршал му заповеди, да скине сабљу. Ленорманд је отпаше, пребије на двоје и баца је пред њега.

Маркец је горео у гњеву, и заповеди другоме официру, да Перецу затвори, који га и послуша.

Ленорманд је знао, шта га код куће чека. Брзо оде кући, опаше другу сабљу, и узме два револвера.

Међу тим је пуко глас по целој престолници, какво је насиље Маркец учинио с Перецом.

Тек што је Ленорманд изишао из своје куће, дотрчи један војник царски, и преда му једно писамце. Ленорманд га брзо прочита и само: „добро!“ одговори. — —

Идућа ноћ беше врло мрачна и

хладна, да се чисто крв у жилама мрзла. Ветар је дувао.

Изван вароши идући у Пуеблу на брежуљку једном стајаше неки коњаник. Мало за тим дођоше још два коњаника. То је била Переца са једним пратиоцем.

Ленорманд се на брзо љубазно с њом поздрави, па се онда дигоше пут Пуебле.

Сада је била и Переца у официрском руху, да је неби познали, а особито док је измакла из царскога двора.

(Наставиће се.)

МАНИЈА ЗА ИГРАЊЕМ.

(Свршетак)

И наша „проста“ момчадија игра, па хоће и да ђаволи оком или згодном потскочицом, премда код нас и таквих има, које неби требало никад да се чују из уста српских, јер су на срамоту узвишеном осећању и појезији српској, али опет нема тога неморала, што је у тим туђим играма, које на жалост нађоше код нас тако топла одзива.

Право је имао Вертер, кад се заклео: „да његова мома неће никад с другим валцерисирати.“ Та погледајте само кад двоје играју! Око на око, груди уз груди, врео образ на образу, а срце на срцу, па шапуће, та погледајте то, па — па да ништа даље не говорим!

Има и песма једна, што каже: да играч невиди никога око себе и не зна за свет, кад осети груд на грудима.

Ту је готова пропаст; зинула је. И оно што видимо, повуче за собом као последице оно што невидимо. Вреле груди расхлади ледени „гефроренес“, и многима утре пут к хладноме гробу.

Није чудо, што девојке и у сну и на јави играју, и што се с њима на читаве четири недеље пре бала не може ништа озбиљно започети, јер брижне мајке спремају им, још док се саме ни повезати не умеју, балове „за децу.“ И је ли онда чудо, што се ово догодило код једне „фрајлице?“ Добила она позив на „село.“ На њезином позиву, као и на свима другима, стајала су доле ова писмена: П. М. И. Н. С. (т. ј. „покорно молимо известите нас сутра“ — разуме се, хоћете ли доћи), али наша лепотица то овако прочита: „на ћемо много играти на селу.“ Е, шта ћеш јој сад?

Но, по души да говоримо, младима се може много штошта и опростити, али родитељима? Еј! еј! та

СУДБИНА И ЦАРСКА КРУНА.

Други део.

Наставак.

7. Аустријанци.

Да бацимо, пре свега, још последњи поглед на историју царства, од како је Максимилијан оставио престолницу и повукао се у Орицабу.

Француски посланик приспео је у Вера-Круцу с налогом његова цара, да сва сретства употреби, како би само цара приволео, или да захвали на престолу, или да се врати у Европу. Њему се придружио и Базен, па је доносио цару најнесретније гласове о воједи, само да би сломио одважност Максимилијанову.

31. Октобра заузели су републиканци Оаксаку, а за тим редом многа друга утврђења, и све се више приближиваху престолници.

Максимилијан је видео, да се катастрофа, којој се он надао, већ са свим приближила, па је у Орицаби сазвао ванредни савет министарски. У једноме манифесту разложи сам народу, како се Француска с Америком сложила, и да ће се он својевољно одрећи престола, ако ће то мир у земљи повратити.

У савету беху само двојица за то, да се одрече престола, с тога је цар предао владу државном савету, док глас народа не реши то питање.

Максимилијан оде међу тим у Пуеблу, да нареди утврђење, а предлог францускога посланика отсудно одбије. То је заслуга кабинетскога шефа Елоана и оца Фишера, јер они говорише цару, како је то срамно за њега, да се као прогнаник, не свршивши овде ништа, у своју домовину врати, где би сада мањи и тамнији био, но пређе. И то успали честољубивога и поноситога цара, и он остаде.

Максимилијан се дигне из Пуеблу 3. Фебруара и дође у престолницу 19., где га грађанство, које га још није изневерило радосно дочека, али је тај дочек опет био само одсенак од онога сјајнога и свечаног уласка његовог, кад је пре две године за цара с царицом дошао.

Опасност беше велика.

Французи одлазе, а Јуарец се приближује престолници с војском од 18.000 људи.

3. Фебруара отишао је Базен са својим штабом, а 6. Фебр. оставиле су престолницу и последње чете француске,

Републиканци доћераше цара до дувара. У престолници се није више могао држати. Остави малу посаду, а с осталима продре некако кроз војску и утврди се у Кверетару. Имао је свега 15.000, људи у граду. И тако се царство још држало у Мексици, Кверетари, Пуебли и Вера-Круцу.

Народ је свуда пристајао уз републику, и скупљао се под њезину поседоносну заставу. Најбољи и најчувенији људи беху уз њезиног председника, а око цара све саме лаже, подлаци и пузавци.

Корона дошао је са здравом, новом војском и опсео је с Ескобедом Кверетаро, а Порфирије је подсео Пуеблу.

Међутим догоди се нешто важно. Једна чета Аустријанаца продре ноћу кроз републиканску војску у град. Вођ им је био Јосиф — Аустријанац, онај, што је два пут опомињао цара потајно против Лопеца.

Сутра дан зовне га цар к себи, јер је чуо за јунаштво његово.

8. Република и царство.

Кроз дуге редове шатора у републиканскоме стану иђаху два официра највиша по чину. То беху Корона Регула и Марије Ескобедо, ђенерал и шеф целе војске, што је опсела Кверетаро.

Кад су обишли и прогледали војску врате се у свој шатор. Корона седне за сто, на којем стајаше раширена карта од Кверетара.

Много се променио Корона за ово последње време. Беше јако намрштен и озбиљан. На лицу му стајаше исписан цео бурни живот његов. Нема више на њему ни онога сјајног руха, што је богато златом било искићено. Сада је носио прост капут од црне чохе.

Ескобедо је седео међу тим за другим столом и гледао је кроз врата од шатора живахне војнике где врве по стану.

Један официр републикански приближивао се шатору њиховом. Пред њим је ишао још један поручик царске кавалерије обезоружан.

Кад су дошли пред шатор, поручик остане напољу, а републиканац уђе у нутра.

— Зар већ натраг Голардо? за-

пита изненађен Ескобедо, а на глас његов погледи и Корона на Голарду.

— Јесте ли извршили своју мисију, јесте ли стигли и побили непријатеља?

Голардо приповеди како је не могуће било непријатеља побити, и како се морао вратити, али је до-

нео једнога официра царскога, који је вели послат у наш стан и носи запечаћено писмо шефу-ђенералу.

— Где је то писмо? запита Ескобедо хитро.

Голардо му пружи писмо, Ескобедо га узме и стане читати, али како је веома рђаво писано, пружи га срдито Корони.

Ескобедо да знак Голарду, да изиђе на поље, а затим опет узме писмо од Короне и запита га: шта има?

Чини ми се, да ће опет бити промене у нашем војевању. Један официр виши из најближе околине цареве, нуди се, да нам отвори градску капију, па да узмемо град „и без пушке и без мртве главе.“ За доказ томе, да је он у великом чину и у положају таком, да ће моћи своје обећање одржати, шиље препис упутка, ког је Маркец добио, за кога вели, да је он вођ оне војске, што је продрла. Осим тога позива се на писмоношу, да чујемо од њега, које он, и моли за састанак и усмени договор, само да му ујемчимо сигуран повратак у град, и ако неби пристали на предлог његов.

— Да неће то каква замка бити.

— Не би реко. Шта више држим да он то ради, што види, да им нема спасења. Хоћеш ли дакле примити понуду?

— То зависи од околности.

— Зовни тога гласника.

Ескобедо зовне царскога официра, који одмах уђе и гологлав пред њих стане.

— Дакле, вас је послао неки заповедник к мени? проговори шеф, и стане га мерити.

— Јесте, ђенерал Ескобедо.

— Зар ви мене познајете?

— Ја сам служио код вас код Салтине.

— Тако? А ко вам је предао ово писмо.

— Ја имам налог да вам само тако што извесније кажем, ако ви пристанете на понуду.

— Пристајем.

— Мени је дакле наложено, да вам кажем, да ће писец тога писма за осам дана у десет сахата ноћу пред оним редом бити, са кога ће се први топ између 1. и 2. Априла после поноћи чути.

— А познајете ли ви тога писца?

— Не познајем.

— Па како стесе онда могли примити тога посла, који је један од најопаснијих.

— Ја сам хтео ту скоро да побегнем из града к вама. Капетан мој ухвати, и осуди за шест сахата да ме стрељају. Међу тим дође у

много мајке често се радије врте, него и саме ћери њихове, и она мамица, што неможе по сахата по кући да ходи, кадгод целу ноћ преигра. Мени се допада онај закон Бернеов, што вели: ни једна жена која пређе тридесету годину, да се више не меша у младићске послове, јер тако би мама имала времена да мотри на своју ћерку, и тако би се сачувао мир многим људима. Та и осим Берна прате многе мајке своје ћерке на игранке, па кажу: „за љубав моје ћерке мораћу и ја доћи,“ али „леп изговор новаца вреди.“ То је само „да се власи не сећају,“ јер у томе скрива мамица своју праву жељу, и ретко кад да зна лева рука (мама) шта десна ради (фрајлица).

Женским је слава, кад знају добро играти, и кад се небрину за кућу и кујњу. То али држи кућу „на гласу!“ Мајка је најеретнија, кад види где јој ћерку на игранци један пусти а други ухвати, па држтерај у наоколо по оној соби до год може дисати. Но правој је Српкињи већа слава, кад зна добро кућом управљати, кад је добра мати и брижна домаћица. Али што дикла навикла! Што младост научи, старост ради. Они играју, играју, до год мрт не каже — амин!

Играње је кретање, које служи здрављу нашем. Особито је добро за женске, јер у пролеће, кад не играју, приметиле су се неке негодљивости код њих, што у зиму нема.

Играјте дакле, лепотице, кад вас понесе звучна свирка, играјте у вашим цинелицама, које су тако лаке, као и рукавице ваше, играјте, али скромно и умерено, а не тако, да се не можете доста набрисати зноја са лица вашег, и да вас већ пара изда. те изнемогли падате крај мамице или каквог грешног удварача на столицу. Сетите се многих лепих сестрица ваших, па и браће наше, које је бесомучна игра пре времена хладноме гробу предала!

Многи који не знадоше на игранци, шта је доста, не могоше сутра дан ни речи проговорити. Питам га: „Шта ти је?“ Каже: „Бес га знао, не знам шта је: нешто ме стегло!“

Вере ми, то неби био никакав деспотизам, него баш право доброчинство, кад би се наредило, да се таквим баханткињама београдска полиција игра, па да их држи мало у шкрипу.

Игралиште је за женске, што је за мушке тркалиште. Ту се узајмице најбоље развијају чаролије. Играчица

се боље допада, него она што не игра (а по душевној вредности, колика разлика између њих може бити). Нашем времену, што толике мекушце рађа, треба гимнастика, нашем времену, у којем се људи толико женидбе плаше, треба чаролије.

Што се задовољства тиче, ту неби требало да се полиција меша, а много мање, да уживање украђује, него игрању, што већ с беснилом граничи, томе треба стати на пут. Осим тога требало би још искоренити то „ангажовање,“ јер то не проистиче свагда из љубави, него се врло често спарују по „рангу,“ по „племству“ и „високоротству,“ а то је противно друштвеном духу. Тако је многа „госпођица“ „ангажована“ за целу зиму, па странац какав нема ским да игра, или се мора задовољити с каквом, што „продаје першун.“

Зашто би то било дело великога милосрђа, кад би се то отклонило, и кад би полиција пазила, да се ни један „валцер“ или „трамблан“ не игра, или дотле, док не буду наше лепотице вољне, да га се саме одреку, да пази, да се ни једна од онаких игара не игра више од десет минута или хајде што му драго четврт сахата, па онда да дође велики одмор између њих.

(Сад као да гледим драге лепотице, како се мршти на ме због овога рецепта).

Многе ће рећи, овај ваљда није играч кад се тако обрецује на игру, или је може бити много играо, па је сада сит.

Истину да кажем, мене не може игра развеселити, али кад сам весео могу заиграти. А на тим осветљеним и заптивеним „баловима“ и „беседама“ играо сам само кад ме гурну, па кажу: „Видиш ону сиротицу, где тужи, коју нико и не гледа; иди је узми, па играј с њоме!“ По брзо сам се и тога оставио, па сада радим као неки мивистар мадритски, који је морао с краљицом играти, јер му је краљ заповедио, и он за спомен те части завери се, да неће више никада играти. —

Осим ових игара, које нам окужиши наше „беседе,“ и које се играју на „кресченима“ и „баловима“ код нас, ваља још да споменем — „маскенбал,“ тим пре, што смо га, па жалост, имали прилику већ и код нас видети. Истина за око је шарено, па можда и угодно, кад види стотинак свакојакних слика и прилика, или као што је у Бечу на пр.

по пет хиљада душа, али питајте чисто и непокварено срце, које воли и чува неоскврњену природу свога народа, питајте га, како му се допада, па ће вам с болом одговорити. Или причекајте до сутра, после „маскенбала,“ па ће те видети красна лица, чућете половирицу где кашље и где се превија од ремаатизма, што је јединим докторима добро дошло. То је што ће те видети и чути, а друга „збитија“ нећу ни помињати.

Од таквих забава ваља се гнушати. Најраспуштеније маскарале биле су на двору краља Хајнриха III, где се на један миг све свеће погасе. Треба узети и само име одкуд долази, „редут од — ridotto, réduit.“

Да не завршимо овај жалосно — весео чланак баш са свим тако тужно, рећи ћемо, да још и горих игара има. То су оне игре, кад их мораш играти. Има једна француска пословица, што каже: „ко игра, тај напредује!“ али, ево јада, ми играмо, па не напредујемо него пропадамо. Оне игре, што их играш из политике са госпојом мамицом или тетицом какве лепојке, или из милосрђа са каквом баба — девојком, то још и подноси, јер се окренеш два пут три, па доста, па држи онда за „фрајлицу.“ Много је тежа она игра, где се с бичем тера, као сироте црнце на лађама њихова здравља ради.

Што се мене тиче, ја се за среднога држим, што ме се не тичу ти „трамблани“, „контратанци“, „котилони,“ „минети,“ „валцери“ „полке“ и како се све зову. „Полниш“ „шотинш,“ „мазуриш,“ „козакиш,“ то је „роморанка“ за ме: а шта је „позиција“ и „сајтен-пас,“ „квернас“ и „рик-пас“ — то ти ја и не знам.

Можда ће се наћи когод, па ће казати, да је доста срамота. За тај случај, ја се ево још сада налазим, па кажем, да је доста срамота за оне, који тако мисле. А најпосле, сви су људи играчи. *Свеш* је велики бал. Људи су маске на томе балу, где праве голе и сујетне параде. Па ако се баш и превариш, ништа — свет је велики бал, људи су маске.

Ово ласкање игри, које се свима женекима — знам зацело — допало, написао сам у мудрому „Демокриту“ и написао сам га пољему за моје Српкињице и Срчиће. Њиме сам хтео, да им омилим све те игре и тако играње. Колико сам постигао цел, показаће нам прва идућа — Српска беседа.

— *С. П.*